

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-315/20-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Bohdalec, okres Žďár nad Sázavou, příspěvková organizace
Sídlo	592 55 Bohdalec 80
E-mail	zs.bohdalec@gmail.com
IČ	75 020 947
Identifikátor	650 014 235
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Zdeňka Kučerová
Zřizovatel	Obec Bohdalec
Místo inspekční činnosti	Bohdalec 80
Termín inspekční činnosti	2.– 4. 3. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušného školního vzdělávacího programu,

písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem.

Charakteristika

Základní škola a mateřská škola Bohdalec (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Ve školním roce 2019/2020 vykazuje jednotřídní základní škola celkem 16 žáků, z toho jednoho žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Jednotřídní mateřská škola s celodenním provozem eviduje ve školní matrice 20 dětí. Z celkového počtu jsou čtyři děti dvouleté, deset dětí plní povinné předškolní vzdělávání a jedno dítě má speciální vzdělávací potřeby. Zájmové vzdělávání se uskutečňuje v jednom oddělení školní družiny, kde je zapsáno 14 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále ředitelka) nemá dlouhodobě aktualizovanou koncepci školy. Zcela chybí koncepce či záměr v mateřské škole (chybí tak důslednější propojenost mezi předškolním a základním vzděláváním). V době inspekční činnosti byl stabilizovaný kolektiv pracovníků v mateřské škole (odráží se na příjemné atmosféře), v základní škole se stabilizovat kolektiv pedagogů zatím nedaří. Úzká a úspěšná spolupráce se zřizovatelem, vede k dobrému materiálnímu vybavení obou součástí školy. Vhodná obnova a využívání didaktické techniky se projevuje také v dobrých výsledcích a bezproblémového přechodu žáků do spádových škol na druhý stupeň.

Řízení v základní škole se vyznačuje především kontrolní, evaluační a hospitační činností ředitelky. Zaměřuje se prioritně na rozbor navštívené hodiny. Celkové výsledky hospitací se promítají do následných opatření, která mají většinou jen obecný charakter. Ředitelka nemá stanoveny mechanismy plánování, kontrol a hodnocení pedagogických pracovníků mateřské školy. Kontrolní a hospitační činnost v mateřské škole neposkytuje účinnou zpětnou vazbu, nejsou určována konkrétní opatření ke zlepšování stavu. Rovněž vzájemné hospitace pedagogů škola nevyužívá (diskuze mezi pedagogy o zlepšení využívání nových metod a forem ve vzdělávání jak v mateřské škole, tak i v základní škole).

Při plánování dalšího vzdělávání se v základní škole daří vycházet z konkrétních potřeb. Získané poznatky ze vzdělávacích aktivit úspěšně zavádějí do výuky (v přírodovědných předmětech či v jazycích). Další vzdělávání pedagogů mateřské školy je vhodně plánováno s ohledem na potřeby školy i učitelek, ale je na nízké úrovni aplikováno do praxe při výběru vzdělávacích metod a forem, při motivování a hodnocení dětí.

Nabídka aktivit zájmového vzdělávání v rámci pravidelné činnosti, zájmových útvarů a zájmových kroužků podporuje rozvoj nadání jednotlivců.

Škola se aktivně zapojuje do kulturního a společenského života v obci. Příprava dětí a žáků na vystoupení (Vánoční strom, Velikonoce) pozitivně ovlivňuje rozvoj jejich osobností. Zákonné zástupce nejen podrobně informuje o činnosti školy, ale daří se je zapojovat do svých akcí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledované vzdělávání v mateřské škole vycházelo z aktuálního integrovaného bloku uvedeného ve školním vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Aktivity většinou směřovaly k získávání předpokládaných vědomostí, dovedností a schopností dětí v souladu s hlavními cíli stanovenými tímto dokumentem. Vzdělávací nabídka byla dětem většinou obsahově blízká. Spontánní a řízené aktivity byly občas vzájemně obsahově provázané. Organizace dopoledních řízených činností nebyla většinou diferencovaná podle věku.

V průběhu řízených činností, začleněných v režimu dne před pobytem venku, byla sledována nízká úroveň diferenciaci a individualizace podle věku i odlišných potřeb a schopností jednotlivých dětí. Při řízených aktivitách bylo jen občas zařazováno učení dětí vlastním objevováním a prožitkem, často byly využívány metody frontálních činností a předávání hotových poznatků dětem. Nedůslednost učitelek měla za následek častou nepozornost dětí. Dovednosti, vědomosti a návyky dětí byly často upevňovány v průběhu her a spontánních činností. Děti byly vedeny k aplikaci svých znalostí a dovedností, získávaných např. v ranních komunikačních kruzích či během vycházek, do nových situací. Do denního programu byly pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity, což mělo příznivý vliv na zajišťování základních potřeb a zdravý vývoj dětí po fyzické stránce. Rozvoj obratnosti a vytrvalosti dětí byl pozitivně podporován také plaváním a denními vycházkami či pobytem na školní zahradě. Poskytovaná podpůrná opatření pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, která spočívala v individuální podpoře asistentkou pedagoga, byla velmi účinná.

Sledovaná výuka třídy v základní škole probíhala ve skupině složené ze žáků 1. – 5. ročníku. Třída dělí pro výuku cizího jazyka a přírodovědných předmětů.

Záměry věnované organizaci výuky v základní škole se při volbě výchovných a vzdělávacích strategií účinně projevují jen částečně. Absence úvodní motivace v sledovaných hodinách, vedla k nižšímu aktivnějšímu zapojení žáků do výuky. Nedůsledností při stanovování vzdělávacích cílů docházelo k nezařazení diferenciaci obtížnosti učiva.

Vzhledem k malým počtům žáků ve skupině učitelky důsledně uplatňovaly individuální přístup k žákům a poskytovaly pomoc všem, u kterých se objevil problém se splněním úkolu. V hospitovaných hodinách vládla příznivá pracovní atmosféra, založená především na empatickém přístupu vyučujících k žákům, bezproblémové komunikaci a vzájemné toleranci. Ve vhodných časových intervalech učitelky střídaly společnou a samostatnou práci. Názornost výuky podporovaly učitelky používáním vhodných didaktických pomůcek. Interaktivní technika v sledovaných hodinách nebyla využívána. Žáci měli potřebný prostor k seberealizaci, vyjádření vlastního názoru a hledání řešení.

Průběžné hodnocení výkonů žáků probíhalo převážně ústní formou a mělo motivační, zpětnovazební charakter. Shrnutí a hodnocení práce žáků bylo zařazováno v závěru hodin sporadicky. V případě jeho zařazení, žáci částečně provedli sebehodnocení a hodnocení své práce.

Pracovní atmosféra a vstřícná komunikace v zájmovém vzdělávání mezi vychovatelkou a účastníky byla založená na vzájemném pochopení a respektu. V průběhu aktivit žáci bezproblémově spolupracovali, vychovatelka jim vytvářela dostatek podnětů a prostoru pro rozvoj samostatnosti a seberealizaci. Aktivity realizované v průběhu zájmového vzdělávání byly orientovány zejména na podporu přírodovědné gramotnosti (vycházky po okolí, poznávací činnost) i kompetencí pracovních a sociálních. Všechny uplatňované metody a formy práce respektovaly zájmy žáků a přispívaly k jejich osobnostnímu rozvoji.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky předškolního vzdělávání byly zapisovány do diagnostik jednotlivých dětí. Učitelky mateřské školy ukládají pracovní listy a výtvarné produkty dětí s cílem následného porovnávání jejich vývoje. Úroveň dosahovaných výsledků předškolního vzdělávání (vědomosti, dovednosti, schopnosti, postoje, hodnoty) odpovídala očekávaným výstupům školního vzdělávacího programu. Prostřednictvím pravidelně zařazovaných pohybových,

grafomotorických, konstruktivních, výtvarných, hudebních, literárních a jazykových činností jsou naplňovány požadavky školního vzdělávacího programu ve všech pěti předepsaných oblastech. V rámci inspekčních hospitací děti dobře zvládaly pracovní a hygienické dovednosti. Občas nedokázaly respektovat nastavená pravidla chování a vzájemné komunikace. U dětí jsou cíleně vytvářeny a rozvíjeny funkční gramotnosti (předčtenářská, předmatematická, přírodovědná). Děti mají přiměřeně svému věku osvojeny základní poznatky o ochraně zdraví a bezpečnosti, postupně si vytváří pozitivní vztah k přírodě a svému společenskému okolí. Nejstarší děti, plnící povinné předškolní vzdělávání, jsou postupně připravovány na přechod do základního vzdělávání pravidelnými aktivitami s didaktickým materiálem, pracovními listy, knihami a encyklopediemi. Zařazovány jsou také průpravné cviky určené k procvičování mluvidel a předcházení logopedických obtíží, výsledky jsou však na nižší úrovni. Mateřské škole se daří evidovat logopedické vady a doporučovat rodičům spolupráci s odborníky.

Vytvořený interní systém zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání žáků v základní škole je funkční. Škola v nepravidelných cyklech využívá k zjišťování výsledků vzdělávání externí nástroje, které umožňují porovnávat dosažené výsledky žáků s celostátními údaji (jazykové dovednosti na průměrné úrovni, matematické mírně pod průměrem). Ze získaných výsledků, ústního a písemného zkoušení a sledování žáků se provádí analýza stavu a následně se přijímají opatření (objasňování problémových pasáží učiva, doučování apod.).

V malé míře jsou žáci zapojováni do olympiád a soutěží na oblastní úrovni (sportovní, přírodovědné, výtvarné), kde prezentují úroveň svých znalostí a dovedností se střídavými úspěchy.

Školní poradenské pracoviště (školní metodik prevence a výchovný poradce) zabezpečuje ředitelka školy. Informace pedagogům a poskytování podpory žákům provádí průběžně během školního roku. Výsledky podpory jsou následně úspěšně zapracovány do vzdělávacích plánů.

Škola věnuje pozornost sociálně patologickým jevům (v minulosti došlo ve škole k výskytu šikany – škola úspěšně řešila v rámci komunitních kruhů a pohovory s výchovným poradcem). S problematikou primární prevence jsou žáci seznamováni formou různých besed, přednášek i během výuky. Témata prevence rizikových jevů tak prolínají celým vzdělávacím procesem. Žáci využívají možnosti se k dění ve škole vyjádřit přímo při osobním kontaktu s vyučujícími.

Informace o úspěšnosti žáků na dalším stupni vzdělávání získává škola neformálním způsobem, zejména od bývalých žáků nebo jejich zákonných zástupců.

Závěry

Vývoj školy

- od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení materiálních podmínek (didaktické pomůcky, sociální zázemí) ve spolupráci se zřizovatelem
- stabilizace kolektivu pedagogických pracovníků v mateřské škole

Silné stránky

- individuální přístup pedagogů ve výuce za výrazné asistenční podpory k žákům
- velmi dobrá znalost potřeb žáků a pomoc při obtížích žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve výuce

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- koncepce rozvoje mateřské školy nebyla vedením školy zpracována
- kontrolní a hospitační činnost neposkytuje účinnou zpětnou vazbu pedagogům mateřské školy, vedením nejsou určována konkrétní opatření ke zlepšování stavu
- další vzdělávání pedagogů mateřské školy je vhodně plánováno s ohledem na potřeby školy i učitelek, ale na nízké úrovni je aplikováno do praxe při výběru vzdělávacích metod a forem, při motivování a hodnocení dětí
- v průběhu předškolního vzdělávání je v malé míře zohledňována diferenciacce a individualizace dle věku a individuálních možností dětí
- chybí aktivizující úvodní motivace žáků ve výuce
- chybí diferenciacce obtížnosti učiva pro žáky ve výuce

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- aktualizovat koncepci rozvoje školy a postihnout v ní i mateřskou školu
- zavést účinné prostředky řízení a kontrolní činnosti mateřské školy
- zajistit vyšší efektivitu a aplikaci poznatků z dalšího vzdělávání v praxi

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výroční zpráva o činnosti školy, školní rok 2018/2019, ze dne 30. 8. 2019
2. Školní vzdělávací program Mateřské školy Bohdalec, s platností od 1. 9. 2018
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola Bohdalec, s platností od 1. 9. 2017
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání Základní škola Bohdalec, ze dne 1. 9. 2017
5. Minimální preventivní program, prevence sociálně patologických jevů, ze dne 15. 11. 2007
6. Zápisy z jednání pedagogické rady, ve školním roce 2019/2020
7. Zápisy z třídních schůzek ve školním roce 2019/2020
8. Záznamy z hospitační činnosti ve školním roce 2019/2020
9. Třídní výkazy ve školním roce 2019/2020
10. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků
11. Plán kontrolní a řídicí činnosti – ředitelka školy, ve školním roce 2019/2020

12. Třídní kniha mateřské školy, ve školním roce 2019/2020
13. Třídní kniha základní školy, ve školním roce 2019/2020
14. Matrika základní a mateřské školy
15. Individuální hodnocení předškolních dětí ve školním roce 2019/2020
16. Plán činnosti mateřské školy školní rok 2019/2020
17. Podklady pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
18. Plán pedagogické podpory v mateřské škole
19. Individuální vzdělávací plán mateřské školy (průběžné hodnocení)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavel Hudeček, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavel Hudeček v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Mgr. Marie Nováková v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Bc. Renáta Hánová v. r.

V Jihlavě 20. 4. 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

PaedDr. Zdeňka Kučerová,
ředitelka školy

PaedDr. Zdeňka Kučerová v. r.

V Bohdalci 24. 4. 2020